

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Burešová

Svatopluk Čech:

Jde ti kdo s pozdravem k našemu domu, sve ti nás osloví pod vlastní krov, nevěnuje postavení, nasměruje, nevěnuje nástrahám lahodných slov, nevěnuje alibum ní příkladu státní, slavné nechtě hláskovi nad státem stát, nůz nechtě královské píse v krev.

Všimne jen sobě, své práci a píli, všimne jen svatému nadšení v nás, všimne jen vřelosti slovanství síly, všimne jen vřelosti krásy lásky, všimne, že národ náš, velká hlava, s koronou lásky má za štítu práva, všimne korunu vřelých krás!

SEBĚDŮVĚRA

Věřme jen sobě, své práci a píli, věřme jen svatému nadšení v nás! — Tato slova uvádí ve své sbírkě uvedené básně náš slavý básník Svatoopluk Čech.

Báseň tato krátká, ale obsah její rozsáhlý a zahrnuje v sobě mnoho záležitostí, které byly našim krajanům louskatí, a zvláště v naší staré vlasti, kde muselo se po staletí zápoliti s houževnatostí nepřátel, kde za každým ráhem šel nepříteľ, ba i zrádce, který kul plány a náklady národa, jež nevádal a snad nejvíce proto, že se nedal podmaniti.

Národ Československý otřil v sobě dosti síly, neztratil sebedůvěru ani v dobách proň kritických a ta důvěra stále ještě sesilovaná našimi zásluhovými národními pracovníky, básníky a spisovateli a vůbec učitelé lidu, udržovala tu pevnou vůli. A ta vůle vzrostla v mohutnou moc, která přemohla všechny intriky a překážky kladené v cestu, a konečně tak dalece, že právo zvíťazilo nad neprávem. Národ Československý opět zvíťazil nad svými utiskovatelé a nadějeme se, že při plné svorné společné práci vyvine se do té míry, by byl vzorem všem zemím celého světa.

A k tomu je třeba spojití veškeré síly, nadšení všech nás — duševně, tak též i finančně podporovati naši mladou republiku, aby byla korunována zdarem úplným. A k tomu musí býti nápomocni krajané česko-slovenského národa, usazení v této naší adoptované vlasti, má-li býti úplně zdárné, dokáží jen spojené síly nás všech.

Čtenářka z Omahy. — Milá paní podatelko! Dnes je svatého Patrika, dne 17. března, a byla jsem v městě, kde se včera jevil "Shamrock", buď umělý neb skutečný, a jak se zdá, sv. Patrik zůstal neskonale v srdcích Irů. — Iránci, či jak jim Češi již dávno přezdívali "vaječníci", milují svoji vlast; vrozený a britský jejich vtip nadělal jim v Anglii mnoho nepřátel, tak že samospráva byla jim oddalována a nyní se domáhají svobody a zástupců mírové konference v Paříži. Výbojnost Irčanů v Americe mnoho nepamohá, kdežto nám, Čechům, sehná. My jsme stále pokorní a bojíme se dožadovati svého práva i v této zemi. — Uvěřila jsem Irčany proto, že se u českých žen nejví zjevné ve veřejných záležitostech, jak v městě, tak i mimo, neb je to nutné, bychom více navázaly styky s americkými ženami této země a napomáhaly udržovati společenský vztah, co nejvíce na malém rozměru. Což, milé družky, abychom naše české časopisy trochu více používaly ku šíření práce mezi našim lidem. V této době je požadováno více od nás a větší zodpovědnost na nás spočívá. Je potřeba práci každé ženy, neb národ od jednotky počíná; zlepšení poměrů společných je potřeba, a když přispějeme jedna každá dle své možnosti a schopnosti, tím prokážeme službu uspokojivou našemu svědomí. Tento list nám poskytuje již po mnoho roků koutek, kde můžeme vyneřovati své pohledy a společně probírat různé otázky časové a tím bychom se poučovaly a seznamovaly s prací veřejnou i v amerických kruzích. Jak mi staré české příteloví: "Vše lid, vše vědí," a to by se hodilo i nám ženským k pomoci si navzájem.

Jen se do toho vypravil. Zdravím všechny čtenáře tohoto listu.

Božena Habasko, Bojné City, Mich. — Čtění pí podatelko "Ž. H." a všechny čtenářky tohoto listu! Přicházím opět mezi vás, abych vyhověla přání paní Uzlavé, která mně došla chuť k dalšímu dopisování. Ale jen s čím začít? Již jsem si vzpomněla! Paní Vítamvňavová podává příležitost a já jí využiji. Totiž o té vědě od živého muže, která nemohla vydržeti v dvacetileté době než 3 měsíce. Milé čtenářky, o tomto jsem uvažovala, ale naskytly se mně otázky, které jsem nemohla nikterak dát dohromady. Myslela jsem: Což jestli ta žena, která má dvě malé děti — jedno snad nedávno narozené a stojí si ve špatných poměrech, a jest zde bez přátel a známých, kteří by jí v čas nouze pomohli? Co mohla ona žena jinde učinit, když stýkala, že je muž její mrtvý? Než se vdát a tak zajistit dětem a sobě kousek toho chleba. Svůj úsudek jsem sdělila mému starému, ale ten mi zhatil moje plány. Pravil: Musíš myslet, že ta paní dostáváva podporu pro sebe a pro děti na svém muži, tak že kdyby jenom trochu učela psát, tak by nemusela upít bídu a nemusela by se skrze pojištění na živobytí vdát! Ale již vnuče, co by mohlo býti pravdou? Paní Rothové muž byl asi již delší čas v campu a neví divu, že jeho paní manželce bylo již více smutno, když musela sama vstát domácnost, sama chodit spat, sama vstávat a teď ještě slyší, že je muž její nebožtík. Srdce jí asi radostí ze žalosti povyskočilo, láska se vzbouřila a tu nebylo jiné pomoci, než — když se našel krotitel vzbouřených srdcí — lásku ukovat v jeden svaz — dokud byla živá. A ten chudák muž, jak ho hodil byl by lásky věrný ženou. Čítám s takovým mužem, jak hrozná bolest vtráta se v srdce jeho při pomýšlení, že při každém výstřelu, při každé chvíli možná ztráty svého života myšlenkou svým byl u své věrné ženy — u svých opuštěných dětí! Oh, jak hrozně musilo býti tomuto sklamánému manželovi, který jde s radostí domů z nemocnice a těší se, jak obejmě ženu, jak zlíbá děti a ani nedojde a nelyší proči takovou bolestnou zprávu! Oh, jak krásné by bylo pro něj, kdyby se byl s nemocnicí nikdy nevrátil a nikdy se nedozvěděl, jak on zbožňoval svoji záletou ženu...

Čtění přítelkyň! Těší nás, že jste opět dopisem zavítala do našeho kroužku, za což vám děkujeme, doufám, že se tak častěji stane. Je dobře si trochu naše úsudky vyměňovati, neboť takto nás to nabádá ku přemýšlení a jsme se svým vlastním postavením pak spokojenější. Co se týče případu, o němž se zmínujete, podobných tuzemců je u nás po všech zemích po všude hodná procenta, neboť lidé mají divné a různé choutky a dosti malá přičina často po stačí ku rozkoři v rodině. Sečtené vás zdravím a těší se na další vaše dopisy.

Marie Switliková, Wakeoney, Kans., 17. března 1918. — Čtění pí podatelko "Ž. H."! Laskavě uvěřte několik mých řádků. Před časem byl náš řád Trego vyhlášen, aby též přispěl do sbírky pro vdovy a sirotky v Čechách. Záležitost tato byla v lednové sešlosti projednávána a byl zvolen tříčlenný výbor, jenž se měl pokusit nějaké mlodary sebrat. Na to únorová sešlice nemohla se následkem pramizerného počasí konat. Všude bylo pod kolena bláta, tak že nebylo možné nikam se dostat. Parnáři jsou s velkou tíží mohli se s vozem vydat na cestu do města. Tak to trvalo po šest týdnů a ten blízka konec to došlo. Mistry nakupilo se tolik sněhu, že mnohá farma nebyla ani leu spatřiti. Nyní však pomalu to bude už všecko pro. Eodem 15. března 1918.

pět káry jedit a tak byla vyhláška, že se bude moci již scházet kovat. Skutečně sjelo se nás hodně do sbírky. Když pak dostalo pílo jednání k tomu, aby ustanovený tříčlenný výbor sdělil, mnoho-li na přispěvších pro ten šlechtý účel sebral, tu jeden po druhém se zvedal a sdělovali — já, nie, druhý, já také nie a když došla řada na třetího, tu oznámil, že skollektoval — jeden dollar! Byla tudíž ihned podniknuta sbírka mezi přítomnými členy, kteří přispěli následovně: Slečna Stráslava, \$5.00; pan Zeman, \$5.00; Frank Strádal, \$3.00; Josef Pařez, \$2.00. Po \$1.00 — Pp. B. Kvasnička, R. Horák, Z. Nejd, E. Ivan a jeden nejménovaný; Marie Switliková a 50c Anna Nařmanová. Celkem \$21.50, jež vám zaslám s přáním Řádu, by byl obnoven a přislíbeno místo od vzdán. Neří to sice mnoho, ale méně každý mlodar jest dobrý, jelikož zálež hlavně na tom, by se v nouzi postaveným sirotám dostalo pomoci dříve, než bída a hlad stanou se jim osudnými. Kdybychom každá z nás mohly alespoň to co nám přebývá jim podat, tak bychom jistě ty ubožáky všecky nasytily. Dokud však nebude volná poštovní dodávka, nebude to snad ani možným. Nového zde mnoho není, leda že se tu opět na zákeřná influenza již po třetí objevila a tak to vyhlídí, že se po kolikto všecky nás zadáví. Než v případě tom není vyhnouti a jaký osud nás čeká, tím též sejdeme. Nesmíme se nad tím příliš smutnit, neboť i bez toho je dosti soužení! Se srdečným pozdravem na všechny, dopis pro tentokrát končí!

Aloisie Kasalová, Birknes, Ill. — Čtění družky a čtenáři tohoto listu, díky vám za poučený mnoho článků, z nichž mnohé jsou pravdivé. Máme jim však věnovati více času a o obsahu mnohých článků přemýšlet. Z mnohých dopisů jsem nabyla velké zkušenosti, ale také se mně někdy všechno nesrovnává, totiž o hledně těch bezdětných manželích. Nemyslete, že vás chei někoho užít — nikoli, jen s pravdou ven a nemusíme nářkat, kde jsou ty staré časy! Myslim, že si jejich mnohých nepřeje, nebo kdyby si je chei přáti, tak by je nejdříve hledal doma a pak teprve jinde. Hledějme příležitost jen co jest pro nás dělnický lid a nikoli tam, kam nemůžeme dosáhnout. Totiž žena bezdětná nemí dělat záranky, ani její muž — nevěřte tomu. Ale dnes žena s dítětem ano, ačkoliv ne každá si to může dovolit a ta, která si to tak přeje, aby neměla dítě, té dnošší doby stačí zajíti si k dobrému lékaři. Nestojí to než pouhých po případě deset dollarů a mít je nemusí, když má přístroje dobré. Však táž se vás — neboť je vám to též jistě známo, že dnešní doby každá žena s každým mužem dítěti nemá, ačkoliv je takových bez dětí žen málo a jsou zdravé — ty nemají potřeby s mlčí! Co by za to dali některý manžel, kdyby měli děti! Oni také počítali, že jejich nechtě mít tuet, ale nemají žádné. Co mají takoví manželé dělat? Řeknu pravdu, berou také rádi medicíny atd. bez výsledku a jen v řídkých případech pomůže operace. A někdy žena ztratí čest a za mužových záduy se neno přitřel. Kde se povede podoba, jest to vidět. Ale také jsou případy tam, kde by je málo kdo hledal, totiž kde jsou děti, že žena nářká, že je jejich moe a nejsou při ručky také s jiným. Nestalo se to nikde! Je to také třeba! Snad víme, že dělník nemá nikdy na různých ušlání a také máne dělat každý podle svého. Ale někdy nám rozum skutečně nestaje, můžeme ustavičně čerpat síly z chyb a podrobovat se mnohým nesnáším za to, že čekají mnozí manželé až patnat let. Mají platiť daně, neb že málo dají na dobré účely, staří mlideni jsou také jen z marnosti a mnohý rád by se oženil, totiž kdyby se mohl vrátit na časy před 40 nebo 50 lety. Dnes však není pro dělníky se ženit žádnou legrací. Nežádejte to na nich; však kdo máte deery, věřte je po dělníku a pamatujte, až bude ze školy doma, že nie ještě neumí. To, co umí, se ještě nehodí pro dělníky zaměstnané. Slečna

padrem, parukou a vycpaná, v mužštinu a hečvábi přístrojová se nehodí k dělníkovi, neboť oúsně vždy pamatovat — až se včím za muže, muž se mi potluče. Nebo bude stonat a nebude moei zastávat takovou práci, aby byli také živí s dítkami. Kdy se to také stane? Vždyť na forách by se mohly vozit. Dnes přece přece není dost! Měda dnešní doby je tak velká, že hrozí záhubou mnoha lidem. Pak nemusíme nářkat, že se někde bude blýskat starý mladenec. Pak zaslám otázky a laskavě mně dejte na ně odpověď — jak která jest. Nejsm tak mladá, abych vám je vysvětlila sama. Nechei vás užítet, ale píši s mojí zkušeností.

Máme přispívati na věci, když nejsou časem v dobrých rukou, a nebo pro lincej a tučubty? Máme platiť daně za to, že očkáme potomky, anebo máme k vůli tomu utkat jeden od druhého? Mají se ženit mládeni, když želeka na ně put; třeba jen k vůli děvčete pohodlí, má očekávat ču sto basu neb rozvod? Mají býti dívky tam, kdež na místo do školy chodí s pytleem na farmu za nepřítomnosti farmáka sebrat i vejce a co se nedá odnést, zničit? Má muž jít do místnosti a jeho žena stát a čekat venku, až se mu zlíbí vyjíti? Má žena dát každý cent na novou modu a kolik je těch mod do roka? Má žena, neb děvče prodávat tělo k vůli nedostatku; nemůže si najít lepší zaměstnání? Musí muž chodit do doupat, když se mohou dobře oženit? Musí se nářkat na mnoho dítek, když se rádně vychovávají? Musí být pudr, když není z čeho vařit? Musím mít nové šaty, když nemám na grocerii a na rent? Musím jít na tanec, když jsem doma prací udržená? Máme přát sousedu smrt za to, že se s ním nemůžeme po léta srovnávat? Máme závidět štěstí jinému a své si zašlapat? Máme hledat jinde lásku a spokojenost, když doma ji postrádáme?

G. N. K., Omaha, 15. března 1918. — Čtění paní podatelko. Dovoľuji si vás požádati o laskavě otištění v "Pokroku" příložených veršů:

PROSBA SIROTKA K NEVLASTNÍMU OTCI

Tatínku náš drahý, my tě rádi máme, srděčka svá malá s radostí ti dáme. Když Pán světa mocný tatínka nám vzal, za náhradu тебе druhého nám dal.

Ročky naše útlé ojíjí tvou šíjí, a srděčka naše jen pro tebe bijí.

Naše očka jasná tobě hledí v zrak, zaplašit ti hledí s čela každý mrak.

Když ten život těžký chodí na tě kříž, přijď, tatínku drahý, přítel se k nám blíží.

S lávny tobě sejmeme všechny starosti, na líčkách nám uzlíá úsměv radosti.

Radovat se budeme s námi v každé čas, tatínku náš zlatý, měj i ty rád nás.

G. N. K.

Marie Burešová, South Omaha, Nebr., 19. března 1918. — Čtění podatelko "Ženské Hlídky", přijměte můj pozdrav i vy, čtenáři, tohoto listu! Neměla jsem v úmyslu psáti, ale moje myšlenky mně hlavou víří, tak abych si ulevila, dala jsem se do psaní, a to o hledně nedělního dopisu, týkajícího se těch nešťastných kabelek. Věřte, že jsem měla radost k nepopsání, když jsem zvěděla, že v neděli bude v "Pokroku" uveřejněn dopis, že jsou kabelky na pravém místě a v úplném pořádku. Ale po přečtení dopisu jsem seznala a směšně jsem se cítila, neb jsem věděla tolik, jako dříve, než jsem dopis četla. Totiž, že jsou snad kabelky zaslány, ale nikoliv, že jsou ony ubožáky vojní na Sibíři ním podělení. Spíše jsem se cítila, že mám poslední dopis, se

dne 2. března, ignorovaná neb podezřívána, že snad bych chtěla dobročinným účelům škoditi, než vypomáhati. Nechei a sobě psáti — postací jen se pzeptati na moje jméno na South Side, Omaha, a každý bude vědět, že i dnes dobročinné účely s největší silou podporuji a vypomáhám, jak nejlepší je mojí možností. Chei čtenáře částečně o tom spravit, co mě k tomu přimělo, že jsem se v posledním dopise zmínila ohledně těch kabelek. Pisatel píše, že z malinkých věcí se stávají věci velké. Připouštím a také jest to pravdou! Kdyby byla novo-yorská předsedka od "Věcek" odpověděla na dopis, který jí byl psán v zájmu south-omahských žen, jež se na kabelkách podílely, jistě by to tak daleko nedošlo. Dopis byl zaslán předsedkou od "Věcek"; byl psán bez urážky, slušně, že si přejeme, by nám bylo sděleno, kdy, jak a kam byly kabelky zaslány? Ale žádná odpověď nedošla. Po druhém dopisu jsme dostaly uvědomění, že se ona předsedka cítí uraženou a že to postací, když nám dá na vědomí, že kabelky obdržela a částečně odeslala. A to se stalo po sjezdu chi-ganském. Snad dosti dlouhá doba, bychom byly o něm podrobnějším zpraveny. Ještě dnes vidím paní Mulačovou s paní Treovou běhat z nádraží na nádraží, shánět někoho, by naplněné bedny s kabelkami byly v čas odeslané — v zimě, v blátě a při tom ta epidemieká nemoc, tak že bylo strach někým vyjít. Ale ony ženy se obětovaly a zaslouží si další vědomosti ohledně záležitosti, by mohly pracnějším ženám o tom zprávu podati. Dále bylo psáno, že mohl být vojín zabít, který kabelku obdržel. To jest úplně směšný důvod. Vždyť snad nebyli všichni zabiti, jimž byli důpicky zaslány. Spíše bych připouštěla, že by se dopis totiž i s kabelkou mohl ztratit, jak pisatel píše. A dále jak bylo psáno, co v kabelkách se vše našlo, jest mně divné, že to má kdo vědět. Já byla při pakování kabelek, ale ani jedna nebyla otevřena. Bychom mohli popsat, co v nich bylo a co tam býti nemělo. V South Omaze, jak kabelky ženy naplnily, tak zůstaly. Že nebyly stejné velikosti, byla vina těch prvňech, že měly dát na vědomí, by každá kabelka měla stejnou váhu a potom by vojín byl kabelkami stejné velikosti podělení. Jestli ale někde byly kabelky otevřené, snad k tomu měli přičiněni, proč tak dělali. Ale po účinku zlé rada! Mohla bych ještě více napsati, ale snad to panu pisateli postací, že nejsem tak na hlavu padlou, bych nevěděla, v jakém zájmu byl onen dopis psán. Mám kuřá oka, ale to bylo moe malé příslápnuti, než abych to mohla učít. Končíme jednou pro vždycky. Ještě chei podat malou poznámku ohledně syna Karla v této době ve Francii. Včera mně snueha Burešová z Prahy psala, že obdržela od Karla psaní a že si velice stěžuje, že po kolik měsíců z domova nedostal žádné psaní. Ptal se, zda-li jsme živí, aneb co je s námi, že mu nepiši, zda-li nejsem nemocná? A já, jestli ne každý týden, tak každý druhý týden mu psaní odešli. Co těch večerů při psaní zmáfním. Vždyť to není už pro mě žádná zábava — myslet na něj a psát mu potř. Šujičí psaní a zatím on dopisu ani nevidí. Jiz od října od nás nedostal ničeho vědět. Píše mně, v posledním psaní: Dostali jsme věděti, že přišlo pro nás hodně psaní, tak že se všichni hnutí jako o závod. Přšlo jen se líto, ale nedbali toho a jen se těšili na psaní z domova. Ale můžet si pomyslit, jak nám bylo, kteří jsme ničeho nedostali. S hlavou sklopěnou a promočeni až na kůži jsme museli jít zpátky, celí mrzutí. Hledal jsem psaní, co's mně poslala první ještě v Americe, asi dvojce do Anglie a četl jsem je ale třikráte. — A tak se musí ubohý vojín těšit pořád s tím jedním. Hlad že by raději měl a kdyby mně poslal nějaké peníze, že bych ho musel mít, ale že si něco koupí, aby ho neměl, až to musí hodně draho platit. Také vidíte, co ta ubohá matka musí snášet, pracovat, přispívati a od syna takto psaní číst. Proč jim nedají to nejmenější — zprávu z domova?

proč není o ně postarano tak, jak se jim slibovalo? Jistě, kdo něco podobného píše, ví, proč to píše. Pravdou je, že bylo o všechny bochy dobře postarano, než odjeli a to snad postací, třeba pro některého na několik roků.

KOUTEK
Paní Radové.

Prosím, buďte tak laskava a sdělte mně, proč všechny země v Evropě chtějí republiku, když jim Amerika pomohla a my máme zde demokracii? Dále, kdybych já si vydlužil peníze třeba od souseda a dal mu notu, kdo je povinen platiti knokly na notu, kdo půjčuje peníze, nebo ten, kdo si je dluží? — Děkuji.

Odpověď:—Především pan tazatel je muž a měl by vědět, co znamená slovo "Republika" a co znamená slovo "Demokracie", jelikož se obom slov v posledni době tak značně používá, kde se jedná o útvar vlády pro jednotlivé národy evropské, které byly u-svobozené a sprostěné nadvlády; autokratiké a zvláště v rozbořeném Rakousku. — Slovo republika je složeno ze dvou latinských slov a sice "Res"—záležitost a "publica"—veřejnost, totiž "veřejná záležitost". A slovo "demokracie" se též skládá ze dvou slov, ale řeckých, "Demos"—lid "kratein"—vládnout, totiž "lidovláda".

Termín "Republika" dává se těm zemím, kde nejvyšší moc pochází z lidu, totiž, kde lid vládne, aneb jinými slovy, kde se ubohlá demokracie. Onen pán zajisté ví, že Americké Soustátí je republikou, kde jest nejpřímější lidovláda. Dle smyslu jeho dotazu, zdá se, že měl na mysli politické strany ve Spoj. Státech Amerických a sice "republikánskou" a "demokratickou". Nuže, země mně sestavené v Evropě na principu demokracie, budou zvané Republikou. Na příklad jako Československá Republika. — Na druhou část dotazu odpovídám, že je pravidlem, kdo se peníze dluží, ten platí za vládní kolky na notu.

Řada otázek, jež paní Aloisie Kasalová ve svém dopise předkládá čtenářstvu Ž. H., byla odkázána paní Radové ku zodpovídání, jelikož jen v její rubrice podobné otázky zodpovídány budou. A tudíž nechtě všechny otázky, zasláné ku zodpovídání v Ž. H., jsou adresované na paní Radovou.

Podatelka.

Paní Radové odpovídi na dotazy pí. Kasalové v dopise jsou:

1. Ano, vždy je povinností darečů, by přihlíželi k tomu, aby jen dobří lidé stáli za podobným hnutí.
2. Potomci jsou nutni lidstvu k rozvoji, a daně člověka neminou; potomci ani daně nemají manžele rozdvajiti.
3. Každý mládenec by se měl oženiti, až už vlezde do pasti nebo ne a dostanou-li se do basy k vůli pohodlí děvčete, patří jim to.
4. Rodiče mají vždy vědět, co jejich děti činí.
5. Žena má mít v sobě tolik hrdomi, by nepodporovala mužův rozmar a on jí bude míti v lepší láse.
6. Každá upřímná žena řídí domácnost dle příjmů a úboru své dle toho říditi, avšak rozhodně nemá utratiť vše na rodu. To je pošetilost a přináší záhubu.
7. Žádná poctivá žena ani dčvě neprodáji svoji čest k vůli nedostatku; to čini jen nerozvážené ženy, dívky a poběžlice.
8. Svůdné ženy kazí muže a proto ti nehledají družky života, třeba to bylo ku jejich prospěchu.
9. Kde je čestná rodina a dorost se slušně odchovává, tam nemá býti náruka, a také zídka je.
10. Grocerie a rent mají býti před koupi pudru a nových šatů, bez nichž se každá moudrá hospodyně spíše obejde.
11. Tanec je zábavní a má se říditi dle tělesné zdatnosti jednotlivce.
12. Zásluhou nemáme přáti smrt, ať už je to přítel, nebo nepřítel, neboť to jen projevuje naši duševní nevyzříplost.